

JAK NARODZIŁ SIĘ POMYSŁ, BY PSY POMAGAŁY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM?

Historia psów służących osobom niepełnosprawnym sięga najdawniejszych czasów. Przypadki psiego wsparcia miały miejsce podobno już w starożytności. Pierwszymi psami pracującymi z osobami niepełnosprawnymi były psy przewodniki. Jedną z pierwszych prób przygotowania psa do potrzeb osoby niewidomej miała miejsce w roku 1780 w Paryskim szpitalu „Les Quinze- Vingts”.

W dziewiętnastowiecznej Europie osoby niewidome, a wśród nich Szwajcar Jakob Birrer samodzielnie przygotowywały psy do swoich potrzeb. Początki profesjonalnego i systemowego przygotowywania psów przewodników osób niewidomych, w wymiarze podobnym do tego, jaki możemy obserwować współcześnie sięgają czasów I Wojny Światowej, podczas której niemiecki lekarz Gerhard Stalling opracował metody szkolenia psów służących ociemniałym na froncie żołnierzom. Tak w 1916 w Oldenburgu powstała pierwsza na świecie szkoła, przygotowująca psy przewodniki, które trafiały z niej do wielu krajów Europy zachodniej oraz Stanów Zjednoczonych i Kanady. Mimo wielu sukcesów w roku 1926 placówka została zamknięta. Jednak pomysł szkolenia psów przewodników szybko zyskał popularność i zaczął stopniowo rozwijać się w innych regionach świata. Szkolenie psów przewodników na terenie Stanów Zjednoczonych zapoczątkowała Dorothy Harrison Eustis, która wyszkoliła Buddy'ego - pierwszego w tym kraju psa przewodnika. Odniesiony sukces zmobilizował Dorothy Harrison Eustis do założenia szkoły, zajmującej się trenowaniem psów w Szwajcarii oraz w Stanach Zjednoczonych. Placówki te nosiły nazwę „L'Oeil qui Voit” organizacja „The Guide Dogs for the Blind Association”. Obecnie idea ma swoje miejsce w działaniach społecznych każdego kraju a z roku na rok coraz więcej osób niewidomych cieszy się z posiadania niezastąpionego „pracownika” i przyjaciela. Kolejną instytucją, która powstała w oparciu o wiedzę i doświadczenie amerykanki była założona w 1934 roku w Wielkiej Brytanii przez Muriel Crooke i Rosamund Bond.

Idea psów serwisowych pomagających osobom poruszającym się na wózkach narodziła się znacznie później, jednak brakuje źródeł, które jednoznacznie określiłyby kiedy zapoczątkowano szkolenie takich psów. Pierwsze informacje na ten temat stwierdzają, że podobnie jak w przypadku psów dla osób niewidomych u źródła szkolenia psów serwisowych leżała chęć niesienia pomocy żołnierzom, u których na skutek działań wojennych wystąpiła niepełnosprawność ruchowa. Ojczyznę tej koncepcji są Stany Zjednoczone. Pracę nad stworzeniem programu szkolenia psów, pomagających osobom niepełnosprawnym ruchowo zapoczątkowano w latach 70-tych XX wieku. Pomysłodawczynią szkolenia psów serwisowych była Bonita Bering, która stworzyła pierwszy w Stanach Zjednoczonych program szkoleniowy

dla psów serwisowych noszący nazwę „Canine Companions for Independence”. Program ten pozwolił innym szkoleniowcom dostrzec ogromną przydatność psa jako towarzysza osoby z problemami motorycznymi i przyczynił się do rozpowszechnienia idei psów serwisowych na cały świat.

Porównując osiągnięcia światowe w zakresie szkolenia psów asystujących z sytuacją panującą na terenie naszego kraju można stwierdzić, że w Polsce jest to dopiero „raczkująca” idea. Podobnie jak na świecie tak i u nas szkolenie psów, pomagających osobom niepełnosprawnym zapoczątkowano od przygotowywania psów przewodników. Prekursorem tego typu szkoleń na terenie naszego kraju jest Polski Związek Niewidomych, który pierwsze szkolenia w tym zakresie przeprowadził w latach 80-tych XX wieku. Do dnia dzisiejszego organizacja ta wyszkoliła i przekazała 120 psów. Jest to bardzo niewielka liczba w porównaniu z ilością psów przygotowywanych przez podobne instytucje na świecie i niestety nie zaspokajająca istniejących potrzeb osób niewidomych w Polsce, które niejednokrotnie są zmuszone do podjęcia starań, w celu otrzymania psa z zagranicznej organizacji.

Kolejną grupą psów asystujących w Polsce były psy serwisowe pomagające osobom z dysfunkcją ruchu. Pierwszego psa serwisowego wyszkoliła Aneta Graboś założycielka Fundacji DOG’IQ z Katowic. Był to pionierski Projekt GAJA z 2001 roku. Efektem tego przedsięwzięcia było przekazanie biskoptowej labradorki Gaji 27-letniemu mężczyźnie poruszającemu się na wózku.

(**źródło:** Karolina Kubiś, praca magisterska napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Jacka Wodza "Percepcja społeczna psów pracujących ze szczególnym uwzględnieniem psów asystujących" Uniwersytet Śląski Wydział Nauk Społecznych Instytut Socjologii, Katowice 2008)

Opublikowano:	15.05.2014 08:15
Autor:	Administrator
Zaktualizowano:	18.05.2021 15:43
Zmodyfikował:	Paweł Jałoszewski

Źródło: <https://www.gdynia.pl/mieszkaniec/psy-asystujace,7144/jak-narodzil-sie-pomysl-by-psy-pomagaly-osobom-niepelnosprawnym,481599>